

Czasopismo San wychodzi w każdą niedzielę.

Przedpłata

zamiejscowa:		w mieście:	
miesięcznie 50 ct.	kwartalnie 1 zhr. 35	miesięcznie 40 ct.	kwartalnie 1 zhr. 20
półrocznie 2 - 70	rocznie 4 - 40	półrocznie 2 - 40	rocznie 4 - 80

Numer pojedynczy 10 ct.

Listów niefrankowanych nie przyjmują się.

Cena ogłoszeń:
5 centów od miejsca jednego wiersza drobnym drukiem.
Przedpłate miejscową z miejscową i ogłoszenia przyjmują:
Redakcja, naprzeciw Starostwa w Przemysłu na dole
Rękopisma nie zwracają się.

czasopismo społeczno-ekonomiczne.

Polacy finansisci.

Zamianowano P. Dunajewskiego ministrem skarbu, wywołano prawdziwą burzę w obozie centralistycznym, która ostatecznie przeszła jak każda burza przejść musi, lecz zostawiła po sobie deszcz drobnych napaści. Zdawało się, iż temu końca już nie będzie, gdy nagle na horyzoncie ujrzeliśmy tęczę w postaci mowy dep. Kronawettera, który pierwszy miał odważyć wypowiedzieć słowa prawdy dawnym rządcom centralistycznym i wskazać, że nie nie zrobiły korzystnego dla Państwa. Raz przedarte chmury coraz więcej się rozsuwały, znamienując pogodę, aż zabłysnął promień słońca. Tym preliwem jest projekt banku krajów koronnych (*Länderbank*) podjęty przez ministra finansów, banku, który ma podnieść kraj z upadku finansowego i przemysłowego, a skarbu państwa uwolnić od upiora niedoboru. A to wszystko ma się stać za pomocą ściągnięcia obcych kapitałów, które oddane Austrii na mądry bardzo procent, również tania mogą być udzielane, na cele rozbudowania przemysłu i wyratowania ziemi od lichwy. Projekt ten usmiechnął naraz wszystkie krzyki przeciwno obozu, który uderzony jedną prostotą a zarazem śmiałością, zajął stanowisko wyuczulające z pewnym odzieniem przychylności. Tak więc Polakowi przypadło zadanie ratowania finansów austriackich, a jesteśmy pewni, skoro nadzwyczajne jakiego wypadki nie przeszkoda p. Dunajewskiemu w urzędowaniu projektu, spełni on także zadanie jakie sobie postawił. Wiara nasza, że środek proponowany przez obecnego ministra skarbu jest w stanie przynieść najkorzystniejsze owoce, nie od dziś dnia się datuje, ani od

chwili dopiero, w której powagi finansowe wewzuryły; gdy była mowa o projekcie pana Kieszkowskiego, objawiliśmy wówczas nasze zdanie, iż upadek ziemskich majątków można powstrzymać tylko za pomocą stworzenia tanio procentowanego kapitału, i że jeżeli chcemy podnieść przemysł i dobrobyt kraju, musimy obudzić zaufanie kapitałów, aby zapobiedz chronicznemu się ich za granicę. Stworzeniem banku krajów p. Dunajewski urzędystwina też myśli, a w pierwszej chwili musi użyć do tego obcych pieniędzy, jako środka, za pomocą którego ma obudzić zaufanie swojskich kapitałów. Za pomocą banku zatem zamierza p. Dunajewski nie tylko chwilowo niedobór skarbu państwa usunąć, lecz stworzyć takie stosunki, które czyniłyby powrót jego niemożliwym, otwierając państwu nowe źródła dochodu. P. Dunajewski występuje tu więc nie tylko jako minister skarbu z projektem uregulowania finansów, co było dotąd zawsze próżnym marzeniem wszystkich jego poprzedników, ale projekt jego sięga na pole przemysłu i handlu, wkraczając w zakres drugiego, a pokrewnego z jego własnym portefelem.

W tym kierunku mamy już w Polsce światną tradycją. Książ Lubecki był już przed kilkadziesiąt laty w podobnej sytuacji. Objawisz skarb kraju w najpłakarszym stanie, w chwili, gdy majątki prywatne wyciefczone były różnami daniami na cele wysobudowania Ojczyzny, ziemia wyniszczona nieupraniem, a ogół ludności zrzuwany przechodami wojsk i kłeskami wojen, bystrym swym umysłem objął on całą sytuację i stosownymi środkami tak zadanie usunął do istnienia, że w krótkim przeciągu czasu skarby był pełny, przemysł rozbudzony, a kraj zaskarbiał ekonomicznie. Dobry posiew na długie lata dobre przyniósł owoce, choć bowiem niejednokrotnie później różne kłę-

ski materyalne na Polskę spadły, choć Moskale środkami drałofiskiem podkopowali dobrobyt kraju i niszczli najzasobniejszą klasę ludności, miały te kłeski, niejako bez śladu, tak jak w zdrowym organizmie przemija choćby najcięższa choroba. Minister zatem występował tu również nie tylko jako finansista, lecz zarazem i inicjator przemysłu krajowego.

W dość krótkim przeciągu czasu nowy genusz finansowo-ekonomiczny zajął na horyzoncie polskim, lecz niestety nie prawdziwa, lecz przybrana ojczyzna miała zeń korzystać i nim się chlubić. Komuż nie znamem jest imię Ludwika Wolowskiego członka Akademii paryskiej i senatora. Znanyemu teoretyk, autor dzieł naukowych, teorie swe przeprowadzał we Francji, gdzie miał udział w stworzeniu towarzystwa kredytowego.

Widzimy zatem, że i na tem tak trudnym polu gospodarstwa krajowego wykazuje Polska znakomite imiona, do których szeregu p. Dunajewskiego z czasem może zaliczyć będmieny mogli.

Mówiąc już o banku krajów austriackich trudno pominąć milczeniem nominację hr. Ludwika Wodzieckiego na gubernatora tegoż banku, która może w chwili, gdy to piszemy, stanowczo będzie zdecydowana. Będzie ona zapewne klęwą w oczy centralistów, którzy prawieli wszystkie wpływe stanowiska swemi kreaturami obsadzić, a tem przykryjsza to dla nich pigułka, że oni przy każdej sposobności ciskali nam w oczy zarzutem, że Polacy nie mają ludzi, co by się rozumieli na sprawach finansowych. Postawienie Polaka na czele instytucji stworzonej przez Polaka okazuje, iż rząd dzisiejszy pozblił się nieufności do naszej narodowości, jaka chciawała zawsze dawne rządy austriackie, że uznal Polaków jako ważny czynnik w państwie, który winien brać szeroki

Kronika przemyska.

W poprzedniej kronice zapowiedzieliśmy już naszym czytelnikom, iż powiemy im coś o Gambecie w Przemyslu. Zaledwie wczorajszego najażuro o 9 rano na ulicę, aż tu widzimy: istna panika. Niżąd ni z owąd zjawia się mnóstwo znanych za *Szeukla* Strachlińskich i ni, panie tegoż narada jak się tu zachowad wobec najazdu tak straszego i niebezpiecznego nieprzyjaciela, co to pije nie tylko szampańskie wino, o jakie mu jako prezowski tby żalowiej pewnie niż nam gasieniu. Wzgrów o dobry ziemlak — ale nadsza panie czyszczeniela z fabryki Gartenbergera i Goldhammera w Drohobycz. Widozenie przychoi tu, bo tu niegdyś też była rafinerja nafty, oczywiście „na taizusa“, ale muż mi się tu spoodoia i nie tylko się oiedli u nas, ale jeszcze sprowadzi za sobą Rochelstrala, i „San“ zamieniam w „Lataran“, — choć możebny to było dobrze, możnaby świecić w dnie, co to kądśby powiolen świecić, a jednak muż świecić o dobry ziemlak — ale nadsza panie na żydowskim miostku to nie żart! O rany, nie muż najbyższąd p. Uszezkiewicze, Odrywalscy Skolowscy i inni, zapamiętali badacze starożytności, będą chodząc po gruzach tych domów i badac ich nieznaną w obecnym etacie strukturą, jak badają budynki nawodne na Gopie, jak muż Gambetta to wszystko spali, coż to gmaczy „owak“ to przecież słyż, zmany tak jak polsko-gotycki, a zwany galicyjsko-koszarzyni, choćby

lepiej go znać koszarzyn, bo wykoszarowano zeń wszystko co może być niemiem dla oka.

Shuchan tych rozmów i bawie się niemi, lecz bojać się by Strachaliń tak jak niegdyś Roztopczo, co to od niego wódka się nazwa, którą on najchętniej pijał, nie chcieli sami spaść miasta, przychodząc do nich i poeziam:

„Waszkież powiedzieliśmy Panom, że to nie na pyzki Gambetta, lecz nasz demorodny, nie pije nafty lecz wodę, nie podpałi naszych Tuillierów“.

„No to tak tak pan mój, aż nam kamień z serca spał, bo to panie, jeżeli swój, to krzywdy swoim nie zrobi!“ — odpowiada jęgodemio jakiś, podobno nawet rudy, co śliczne miewa mówki.

Lecz czas opisać już tego Gambetta, bo czytelnicy już się niecierpliwia, a czytelniczki tupiące nożką mówią „gdzie to nieznosny gadak! Ba! moje panie, to nie statka od razu wszystko powiedzie, bo to nie interesna, naidowcipniejsza rozmowa salonowa nie hawi tak, jak „nam cież“ na balu maskowym, a dla czego, bo nas zaciekaowio kto to być może? Tak też i z naszą kroniką — poty interes i uwaga natężona, poki nie powiemy tego co mamy mówki.

Znającym osobicie „wielkiego“ Gambetta, lub tym którzy nie mając szczęścia zdać go in natura znowo przynajmniej in effigie, łatwo będzie poznać od razu naszego przemysłowego Gambetta?

Z duchowego pokrewieństwa z tym (im) (jedyńcnie nieco krwi tutejsko-sieniowej*), której złośnicę chcą koniecznie u trybuna paryskiego mieć zamocną dżę — a u naszego na litry co najmniej mierzyć należy) —

*) Jedni z niemieckich uczonych pochodzenie krwi liczą do duechowych. — Inni znów do czyszo materyjalnego, cielenych

psidzisa ten ostatni ogromny spryt, przebiegłość, i żądę niepopanowaną nieograniczoną władzy i ignorowania wszystkich i wszystkiego.

Ta sama taktyka, która cechuje Gambetta francuskiego, — jest oną i naszego demorodnego. Tak jak tańtem ma prezidenta rzeczywistej francuskiej li za maryneczkę, figurę, którą niewiedmiem porusza i kieruje wedle swego widziemi i upodobania, i zawsze tak czynnie kieruje, że nie to co p. prezident ale to co p. Gambetta sobie żęczy, ostatecznie ma wiarę w jego mniem, tak i nasz ewojaki Gambetta en miniature w naszym prezydencie rzeczywistej przemysłowej postępie. Trzeba mu przyznać że udaje mu się to dziełwie, zgrabnie i po miotrowsku. I tak prezydent rzeczywistej przemysłowej postanowił sobie n. p. to lub owo przeprowadzić na prawo. — nasz Gambetta truch przyszydłowiec trochę naropnie, Ba zdaje się nawet w tym celu coś i pomocniczo — w końcu odziera się z rąbku wyzła na lewo nimo woli i wiedzy przędenta, który przemysłowi, jak się to stać mogło, podczera gdy Gambetta śmieje się mu na plecy, a zacięra częć z radości, że tak a nie inaczej wyzły, gdyż tak a nie inaczej niemo przagnął od samego początku. Tak się stało za sprawą propinajacy, z ostatnimi wyborami i senatorów i zastępcy, tak samo w kwestyę targowicy, w tym celu coś i pomocniczo — w końcu odziera się z rąbku kopytkowego, słowem że ten słyż duch gambetowski wszędzie i we wszystkim swoje ręki na wierz wydobyci mus.

Lecz jak na pierwszą odsłone głębie muż to dośpyć, by od razu za nado namacalnie naszego Gambetta przęgnące pozostać w największym *incognito* nie zdradzić, poprostu mówić nie zdismakować, — słyż hawiam przecież i chwile w garderobie podczera których nie mo-

Ceny w Przemyslu d. 12. list. 1880

Table with 2 columns: Item name and price. Items include 100 kg flour, various types of rye, wheat, and other grains, and their prices in zlotych and groszy.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include courses for the 13th of October, bread prices, and various types of flour.

Ruch pociągów

Table with 2 columns: Direction and time. Lists train arrivals and departures to Krakow, Lvov, and Hungary.

Do Strjya można również jechać pocięgiem pospiesznym idącym do Węgier o godz. 8 45 rano, gdyż tenże ma codziennie połączenie z pocięgiem idącym z Chyrowa do Strjya.

Czas liczony według zegaru miasta Przemysla.

HANDEL Michała Koźłowskiego w Przemyslu, otrzymał świeże pożytki towarów: Dowlida i sliwki czereśni...

Dr. Leop. Biber b sekundaryjny c. k. szpitalu we Wiedniu, osiadł w Przemyslu, mieszka w domu p. Łąpińskiego...

Za nadesłaniem 1 zł. do Administracji 'Dziennika dla Wszystkich' w Lwowie można nabyć najnowszą powieść p. t. 'Romans z aktorką'...

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Stanisław Kuscecki.

Dla chorych na piersi i płuca!

Wilhelma Ulopek z ziół Śnieżnej góry

Franciszka Wilhelma aptekarka w Neunkirchen (Dol. Austrya). Od 25 lat przesz choroba organów oddechania, niekiedy krztani i oskrzeli, kataru (cokulus), chrypy, wielu innym chorobom gardła, i wszelkiego rodzaju cierpieniom płuc zmoknięciu i śluzowatemu...

Nabyć można w Przemyslu u F. Gajdeckiego, p. T. Publiczności sechów zawsze łącząc Wilhelma Ulopek z ziół góry Śnieżnej, był to tylko jedyne jedyne w caem praktycznie wykonano 1 ponowidło...

NOWO URZĄDZENY HANDEL

pod firma K. DOMINKOWSKI & J. PONURSKI obok Hotelu przemyskiego w Przemyslu.

na porę zimową świeży transport herbaty chińskiej

- pr cenach za 1/2 kilo: Arca de Goa 1/2 but. str. 1,50; Rum Jan. star. w but. szamp. str. 2; Powyższe Rumy na miarę od 20 c. za litr...

Łaskawe zamówienia na prowincję uskutecznią się od w. począł

HANDEL M. KOZŁOWSKIEGO w Przemyslu. otrzymał świeży transport Herbaty chińsko-rosyjskiej w paczkach lub w wagg. 1/2 kilo Ceylon silnie nasączająca...

KURACZYA ZIMOWA; Wilhelm a przeziwielizyczna, przeziwielizyczna krew czyszcząca Herbata. Franciszka Wilhelma aptekarka w Neunkirchen (dol. Austrya) używała przeciętnie...

Trzeba się zabezpieczyć przed kłopotem fałszywej herbaty i bacznie w znaki ochronne w wiew patrzeć...

MAGAZYN Towarów Bławatnych P. KRZESKA w Przemyslu. w największym wyborze po umiarkowanych cenach welnianki różnych wyrobów...

Zakład Fotograficzny B. HENNERA w Przemyslu (w rynku obok Magistratu). poleca po cenach umiarkowanych i stałych swa wyrobki fotograficzne wszelkich rozmiarów...

Firma A. R. JANECKA w Przemyslu renomowana już od 18 lat. najtęnowiejszy zakład własnego wyrobu rękawiczek prawdziwych jelenich, sarnich, zozłowych, glonawych...

Epilepsy, kuracya, nawet najgorzej wysze wypadki leczy w najkrótszym czasie w sposób własny i zawsze skutecznym...

Diplomowany WETERYNARZ D. Henryk Rohr leczy wszelkie choroby zwierząt domowych. Adres: ulica francuska Nr. 105 naprzeciwko hotelu p. 'Dziennik' w Przemyslu.